

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana), (jud. I. Secieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secieru)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău, (jud. I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secieru)

DECIZIE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Svetlana Filincova

Examinând recursul declarat de către Chirică Iurie,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Chirică Iurie împotriva lui Neceaev Nicolae și SRL „Deltavist” cu privire la demolarea construcției neautorizate, repararea prejudiciului material și moral cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respinsă cererea de recuzare depusă de Chirică Iurie precum și împotriva încheierii din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Chirică Iurie, împotriva deciziei din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 31 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana),

c o n s t a t ă:

La 14 martie 2017, Chirică Iurie s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Neceaev Nicolae și SRL „Deltavist” privind demolarea construcției neautorizate, repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea din 31 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana), a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Chirică Iurie. A fost încasată de la Neceaev Nicolae în beneficiul lui Chirică Iurie prejudiciul material în sumă de 11 553, 84 lei, cheltuielile de judecată în sumă de 1 800 lei sumă plătită specialistului și suma de 346, 61 lei cu titlu de taxa de stat proporțional pretenției admise, iar în total suma de 13 700, 45 lei. În rest, în partea demolării construcției neautorizate și repararea prejudiciului moral, cererea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Chirică Iurie și menținută hotărârea din 31 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana).

Prin încheierea din 18 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de către Chirică Iurie, a fost considerat inadmisibil.

La 17 octombrie 2018, Chirică Iurie a înaintat o cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2018 și a hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 iulie 2017.

La 14 noiembrie 2018, Chirică Iurie a depus o cerere de recuzare a completului de judecată compus din judecătorii Iulia Cimpoi, Aliona Danilov și Ion Secrieru.

Prin încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de recuzare înaintată de către Chirică Iurie.

Prin încheierea din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cererea de revizuire depusă de Chirică Iurie a fost respinsă ca inadmisibilă.

La 22 decembrie 2018 (prin oficiul poștal), Chirică Iurie a declarat recurs împotriva încheierilor din 20 noiembrie 2018 și din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierilor cu remiterea spre rejudecare a cererii de revizuire în alt complet de judecată.

În motivarea recursului cu referire la încheierea din 20 noiembrie 2018, a indicat că, examinarea cererii de recuzare a avut loc fără citarea părților, astfel fiind încălcată procedura examinării acesteia.

În opinia recurentului, încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău este bazată pe concluzii contradictorii, or în textul acesteia instanța a considerat că deoarece norma legală nu stabilește expres imposibilitatea participării repetate a judecătorilor la examinarea cererii de revizuire, ultima urmează a fi examinată de aceeași instanță.

Totodată, în încheiere se face referire la faptul că cererea de revizuire a fost repartizată în mod aleatoriu, ceea ce în viziunea recurentului este în contradicție cu concluziile anterioare.

La fel, instanța la examinarea cererii de recuzare nu a dezbătut și nu s-a expus asupra suspiciunilor lui Chirică Iurie privind nepărtinirea judecătorilor recuzați, deși recurentul a adus suficiente motive pentru a confirma cele invocate.

Cu referire la încheierea din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, recurentul a menționat că, cererea de revizuire incorect a fost examinată fără citarea părților. Necesitatea și solicitarea examinării cererii de revizuire în ședință publică a fost invocată expres de recurent în cererea de revizuire, însă referitor la aceste solicitări instanța nu s-a expus.

În privința fondului cererii de revizuire, a specificat că instanța nefondat a invocat că raportul de expertiză extrajudiciară nr. 071/II din 02 iulie 2018 nu este o circumstanță esențială, or concluziile instanței sunt în contradicție cu concluziile specialiștilor și nu este bazată pe careva cunoștință speciale în domeniu.

Mai mult, revizuirea deciziei instanței de apel a fost declarată din motivul că această decizie a fost bazată pe declarații false și probe inexistente, ceea ce este contrar împuternicirilor instanței. În speță, instanța de apel nu numai nu s-a expus asupra tuturor motivelor apelului depus de Chirică Iurie dar și a concluzionat despre fapte neexamine și neabordate de participanții la proces.

A mai menționat că în speță se contrapun două hotărâri, hotărârea în prezenta cauză și hotărârea irevocabilă în cauza contravențională, or pe de o parte la cererea organului competent în domeniul construcțiilor, instanța a dispus demolarea construcției, iar în ordine civilă, fără careva suport de specialitate instanța a menținut construcția neautorizată, impunând recurentul să suporte influențele negative a construcției neautorizate.

În acest sens, a menționat că admiterea cererii de revizuire se impune și în interesul justiției pentru restabilirea și asigurarea securității raporturilor juridice.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 06 decembrie 2018, expediată părților la 07 decembrie 2018, iar recursul a fost declarat la 22 decembrie 2018, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Astfel, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Colegiul judiciar a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Chirică Iurie, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În cazul dedus justiției, se atestă că, prin încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de recuzare a judecătorilor Iulia Cimpoi, Aliona Danilov și Ion Secrieru, iar prin încheierea din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă Chirică Iurie împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2018 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 iulie 2017.

Referitor la încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău Colegiul reține că drept temei pentru recuzarea judecătorilor Iulia Cimpoi, Aliona Danilov și Ion Secrieru au fost invocate prevederile art. 49 alin. (2) al Codului de procedură civilă.

În corespundere cu prevederile art. 49 alin. (2) al Codului de procedură civilă, judecătorul care a luat parte la judecarea cauzei în instanță de apel nu mai poate participa la judecarea ei în primă instanță, repetat, în instanță de apel și nici în instanță de recurs.

Examinând cererea de recuzare depusă de Chirică Iurie, Colegiul judiciar just a reținut că norma legală citată nu stabilește expres imposibilitatea participării judecătorului la examinarea unei cereri de revizuire și corect a aplicat prevederile art. 448 alin. (1), (2) al Codului de procedură civilă, or din interpretarea corectă a normei procesuale în raport cu practica unificată, cererea de revizuire asupra unui

act judecătoresc prin care, în cazul de față, s-a menținut o hotărâre supusă căilor de atac, va fi examinată de către instanța care a menținut acea hotărâre, în componența completului care a participat la emiterea actului supus revizuirii.

Celelalte temeuri și circumstanțe invocate de Chirică Iurie în cererea de recuzare, de fapt sub subsecvente temeiului principal examinat de instanță, lipsei obiectivității și nepărtinirii din punct de vedere a inadmisibilității participării repetate a acestor judecători la examinarea cererii de revizuire, prin urmare instanța de recurs nu atestă nici o încălcare a drepturilor recurentului în această privință.

Colegiul judiciar consideră că completul căruia i-a fost repartizată cererea de recuzare, a examinat principalele întrebări juridice puse în speță și că nu este necesar să se pronunțe separat în privința motivelor invocate repetat în recursul formulat.

De fapt, motivele din cererea de recuzare depusă de Chirică Iurie sunt accesorii în esența lor și care depind în funcție de temeiul principal de recuzare a magistraților. Acestea, în esență, nu au forță juridică de a influența prezenta soluție pe caz (a se vedea, *printre alte autorități*, cauza Kamil Uzun vs Turcia, hotărârea din 10 mai 2007, § 64; cauza Centrul pentru Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu vs România (Marea Cameră), hotărârea din 17 iulie 2014, § 156).

În ceea ce privește procedura și modul examinării cererii de recuzare, instanța de recurs atestă că principala problemă pusă în discuție de recurent este nerespectarea principiului oralității procesului prin examinarea cererii în lipsa lui și fără ai se acorda dreptul să se expună.

Prin Legea nr.17 din 05 aprilie 2018 (în vigoare din 01 iunie 2018) a fost abrogat alin. (1¹) al art. 53 al Codului de procedură civilă, care prevedea că, propunerea de recuzare se examinează în modul în care se examinează cererea de chemare în judecată, astfel fiind exclusă obligația completului împuternicit cu examinarea unei cereri de recuzare de a o examina în ședință publică, dacă astfel a fost examinată cauza în fond.

Potrivit jurisprudenței relevante a Curții Europene, în cazul în care examinarea cauzei în prima instanță a avut loc în ședință publică, lipsa unei astfel de ședințe în faza căilor de atac poate fi justificată, ținând cont de particularitățile procedurilor în cauză, de natura sistemului căilor de atac și de scopul căilor de atac prevăzute în dreptul național (cauza Kashlev vs. Estonia, hotărâre din 26 aprilie 2016, §§ 37, 38). Procedurile care implică doar probleme de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1, chiar dacă persoanei care a folosit calea de atac nu i s-a dat posibilitatea să prezinte probe personal în fața instanței de apel sau a celei de recurs (cauza Popovici vs. Republica Moldova, hotărârea din 27 noiembrie 2007, §§ 67, 68).

Astfel, raportând modificările în legislația procedurală și practica Curții Europene în cauzele ce au ca obiect pretinsa violare a articolului 6 § 1, instanța de recurs concluzionează că necesitatea examinării unei cereri de recuzare în ședință publică cu invitarea părților urmează a fi decisă incontestabil de către completul căruia i-a fost repartizată această cerere, iar examinarea acesteia fără părți, reținându-se caracteristicile strict procedurale a unei cereri de recuzare, nu încalcă garanțiile Convenției și implicit al art. 117 al Constituției privind publicitatea ședinței și dreptul de a participa în ea.

Referitor la încheierea din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău

Colegiul reține că la baza concluziei soluției adoptate, instanța a reținut că cererea de revizuire este formulată în lipsa temeiurilor legale prevăzute pentru exercitarea căii de atac – revizuirea, ceea ce denotă caracterul inadmisibil al acesteia.

În conformitate cu art. 449 al Codului de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate prin prisma prevederilor citate, Colegiul constată că cererea de recurs este depusă, făcându-se trimitere la concluziile experților dintr-un raport de expertiză extrajudiciară, datat cu 02 iulie 2018. În fapt, temeiul pentru revizuirea deciziei instanței de apel ar constitui concluziile specialiștilor în domeniu care sunt în contradicție cu constatările instanței și că acestor concluzii urma să fie dată o apreciere în cadrul examinării cauzei în raport cu circumstanțele pricinii.

Așadar, Colegiul a stabilit că, cererea de revizuire, respinsă de către instanță, a fost depusă în afara temeiurilor prevăzute de lege pentru declararea revizuirii asupra actelor judecătorești de dispoziție, prevăzute de art. 14 al Codului de procedură civilă. Or, în speță, se constată că, cererea de revizuire a fost înaintată fără a se indica vre-un temei plauzibil pentru revizuirea hotărârii, circumstanțele invocate, apărute ulterior, nefiind în stare de a modifica soluția instanței dată anterior.

Sub acest aspect, Colegiul reține că, încheierea din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău este legală și întemeiată, corect constatând că, revizuirea este o cale de atac de retractare care presupune redeschiderea procedurilor judiciare în privința unei cauze civile. Aceasta nu presupune rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar ca efect al admitterii cererii de revizuire, ceea ce prezumă existența

temeiurilor în acest sens. De altfel, poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic. Pe când în speță, cererea de revizuire nu întrunește condițiile necesare de a fi examinată, prin prisma prevederilor prevăzute de Codul de procedură civilă.

În această perspectivă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, admiterea cererii de recurs depusă de recurent ar conduce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

În ceea ce ține încălcările de procedura la examinare a cererii de revizuire, invocate de recurent, se reține că potrivit art. 452 alin. (1¹) al Codului de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Așadar, ținându-se cont de concluziile instanței de recurs referitoare la respectarea caracterului public a ședinței și dreptul de a participa în ea, în raport cu prevederile articolului, ce acordă instanței de revizuire împuterniciri privind modul de examinare a cererii, Colegiul atestă că lui Chirică Iurie, la fel, nu i-a fost încălcat nici un drept, argumentele sale expuse cu o precizie suficientă fiind corect examinate de către instanța de revizuire.

Prin urmare, din considerentele menționate și ținând cont de faptul că motivele invocate de recurenți sunt declarative și neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de recurs și de a menține încheierea din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), 428 ale Codului de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Chirică Iurie.

Se mențin încheierile din 20 noiembrie 2018 și din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău emise în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Chirică Iurie împotriva lui Neceaev Nicolae și SRL „Deltavist” cu privire la demolarea construcției neautorizate, repararea prejudiciului material și moral cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

Judecători

Nicolae Craiu

Svetlana Filincova